

قلیان و مضرات آن

شناسنامه بروشور آموزشی

عنوان	قلیان و مضرات آن
تهیه کننده	دفتر آموزش به بیمار
تاریخ تهیه/به روز رسانی	بهار ۱۴۰۵
ناظر کیفی	سوپروایزر ارتقاء سلامت
کد بروشور آموزشی	W-TP-012 R02
www.denahospital.com	
شیراز، چهار راه ستارخان، کوی دنا، بیمارستان دنا	
تلفن: ۱۷-۳۶۴۹۰۴۱۱ فاکس: ۳۶۴۹۰۴۳۳	
واحد پرستار پیگیر: داخلی ۲۶۳- ساعت ۱۳-۸	
با اسکن لینک روبرو به بروشورهای آموزشی دسترسی پیدا کنید.	

بر خلاف تصور و باور عمومی که معتقدند ضررقلیان از سیگار و سایر مواد دخانی کمتر بوده و آب قلیان جلوی مواد مضر و سمی آن را می گیرد، ولی باتوجه به میزان و مدت مصرف قلیان باید اذعان نمود که ضرر و عوارض جسمی و روانی استعمال قلیان از سیگار و سایر مواد دخانی نه تنها کمتر نبوده بلکه میزان و نوع عوارض آن بیشتر و متنوع تر می باشد و این باورهای غلط درمورد مصرف قلیان در جامعه و بخصوص جوانان و نوجوانان رواج داشته و باعث افزایش شیوع مصرف قلیان در جامعه بخصوص در بین دختران و زنان گردیده است.

قلیان میوه ای:

پوست میوه ها را تخمیر می نمایند و با گلی سیرین یا ملاس مخلوط می کنند. اگر این مخلوط با ذغال سوزانده شود. اکرولئین تولید می کند. اکرولئین یک ماده سرطان زا است که به ویژه باعث سرطان مثانه می شود. به علاوه به وسیله استفاده مشترک از قلیان، بیماری های زیادی به وسیله دهانه قلیان به افراد منتقل می شود.

قلیان:

قلیان با طراحی‌های مختلف ساخته می‌شود و دود آن قبل از استنشاق از آب رد می‌شود و تنباکو در کاسه کوچکی گذاشته می‌شود که در انتها دارای حفراتی می‌باشد و از طریق این حفرات لوله‌هایی به آن متصل است و اجازه می‌دهد که دود از انتهای محفظه آبی عبور کند. قلیان بطور شایع در میان خانواده‌ها، کودکان و زنان در مناطقی که شکل رایج مصرف تنباکو در زنان میزان بسیار پائینی دارد مصرف می‌شود علاوه بر این با عرضه تنباکو طعم دار معطر، مصرف قلیان بطور چشمگیری در میان جوانان و نوجوانان پسر و دختران رو به افزایش است.

از قرن ۱۶ به بعد تصور نادرست طریقه سالم و ایمن مصرف تنباکو به صورت استفاده از قلیان مطرح گردید زمانی که حکیمی بنام ابوالفتح پیشنهاد کرد که دود باید اول از یک محفظه آبی بگذرد تا به شکل بی ضرر درآید این عقیده اولیه به منظور پوشاندن عوارض تنباکو انگیزه‌ای و هدفی خوب را دنبال می‌کرد ولی بدون هیچ گونه شواهد مبنی بر کاهش بیماری باعث تصور نادرست ایمن بودن مصرف تنباکو به شکل قلیان شد. کشیدن یک یا دو بار قلیان در روز، فرد استفاده کننده را دچار اعتیاد می‌کند.

در حالی که تصور غلط جامعه این است که دود حاصل از قلیان از آب رد می‌شود و مواد سمی آن از بین می‌رود امروزه ترکیبات مخصوص تنباکو که فروخته می‌شوند اغلب با میوه، عسل، شهد و بعضی گیاهان با غلظت زیادی طعم دار شده‌اند که جذابیت کاذب در مصرف کننده ایجاد می‌کند.

هر وعده قلیان برابر مصرف یک پاکت سیگار بوده و قلیان، در هر بار مصرف، دود بسیار زیادتری را در مقایسه با کشیدن یک نخ سیگار ایجاد می‌کند.

بصورتی که مصرف یک نخ سیگار بین ۵۰۰ سی سی تا یک لیتر دود تولید می‌کند، اما استفاده ی یک بار از قلیان ۱۰ تا ۲۰ لیتر دود تولید خواهد، دود استنشاق شده از قلیان، نه تنها همه ی مواد سرطان‌زای دود سیگار را دارا است، بلکه مونوکسیدکربن بیشتری هم دارد و در فرهنگ جامعه‌ی ما به این حقیقت علمی توجهی نمی‌شود.

مصرف کنندگان قلیان و اطرافیان آن‌ها را که در مواجهه با دود تحمیلی آن قرار دارند، همانند مصرف کنندگان سیگار به انواع سرطان‌ها، بیماری‌های قلب و عروق، تنفسی و آثار سوء در دوران بارداری مبتلا خواهد ساخت.

کشیدن قلیان حجم تنفسی بدن را کاهش داده و مواد سمی ناشی از نوع توتون و تنباکوی قلیان، سلامت افراد را با خطر روبرو می‌کند این ترکیب به علت حرارت زیاد، موادی را وارد بدن می‌کند که عوارض ناگواری برای انسان به دنبال دارد شخص مبتلا به بیماری‌های مختلف ریه اگر به استعمال دخانیات و کشیدن قلیان ادامه بدهد بدون شک مبتلا به سرطان ریه و دستگاه تنفسی خواهد شد، متأسفانه به اکثر تنباکوهایی که در سال‌های اخیر به بازار آمده سانس‌هایی اضافه می‌شود که این سانس‌ها علاوه بر تحریک دستگاه تنفس موجب حساسیت و آلرژی می‌گردد، بنابراین علاوه بر بیماری‌های ذکر شده، رینیت آلرژیک و سرفه‌های مزمن همراه با خلط را برای فرد به همراه دارد.

این تصور، تصویری کاملاً غلط است، که اگر دود قلیان وارد ریه نشود و فقط از راه دهان خارج شود، آسیبی به ریه‌ها وارد نمی‌شود چون دود از طریق مخاط دهان و حنجره جذب بدن گشته و آثار سوء خود را می‌گذارد. حتی در هوایی که دود قلیان آزاد می‌شود، افرادی که قلیان نمی‌کشند و در معرض دود قرار گرفته اند، در طولانی مدت دچار عوارض آن خواهند شد.

سرطان ریه، سرطان لب و دهان و حنجره، سرطان مری و معده، لوژالمعده، کبد و سرطان روده بزرگ از عوارض بدخیم و زخم‌های گوارشی، ریفلاکس معده (برگشت اسید معده به مری) از جمله عوارض خوش‌خیم استفاده از سیگار و قلیان هستند.

